

*KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYEI KÖZGYŰLÉS
ELNÖKE*

VI-8/2011

ELŐTERJESZTÉS

a

**Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés
2011. szeptember 29-i
ü l é s é r e**

Tárgy: Megyei területrendezési terv módosításának véleményezése (II. forduló)

Előterjesztő: Popovics György, a megyei közgyűlés elnöke

Előadó: Koszorú Lajos ügyvezető, Város-Teampannon Kft.
Pengő Julianna megyei főépítész

Tisztelt Közgyűlés!

A 49/2011 (III. 31.) Kgy. határozatnak megfelelően lefolytattuk Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Terve módosításának egyeztetési eljárását. Az egyeztetési dokumentációról, valamint a tervezet környezeti értékeléséről a megye 76 települése és 73 egyéb szerv – közöttük a minisztériumok, szakhatóságok, önkormányzati szövetségek és szakmai szervezetek – nyilváníthatott véleményt.

Összesen 30 település – közöttük valamennyi városi rangú -, és 39 egyéb véleményező szervezet jutatta el észrevételeit a megyei önkormányzathoz, a válaszadási arány tehát 46%. Az érdemi észrevételek legnagyobb része a közlekedésfejlesztési elképzelésekhez illetve a táj- és természetvédelem, turisztika és kapcsolódó ágazatok témakörében érkezett.

A válaszok egyes települések, államigazgatási szervek és minisztériumok részéről még tartalmaznak kiegészítő javaslatokat, de az anyag felépítésével és tartalmával kapcsolatban alapvető ellenvéleményt nem fogalmaztak meg.

Az államigazgatási szervektől érkezett fontosabb vélemények az alábbiak:

A **Belügyminisztérium** véleményében kifogásolja a rendelet-tervezet alábbi megfogalmazását:

„6. § Ha település ezen Rendelet hatályba lépése előtt már hatályos településszerkezeti terve által kijelölt belterület és az ahhoz szervesen kapcsolódó beépített és beépítésre szánt területek együttes területe, továbbá a beépített és beépítésre szánt külterületi lakott helyek területe nagyobb, mint a Térségi Szerkezeti Terv szerinti városias, vagy hagyományosan vidéki települési térség területe, akkor az OTrT 6. § (2) bekezdése szerinti szabályok alkalmazásánál a településszerkezeti terv szerinti beépített és beépítésre szánt együttes területet kell települési térségként figyelembe venni.”

Indoklásuk szerint, mivel a megyei területrendezési tervnek valamennyi hatályos településszerkezeti terv figyelembevételével kell készülnie, a szabályozásnak minden településre azonosan kell érvényesnek lennie. A gyakorlatban azonban előfordul, hogy a településrendezési tervek módosítása a területrendezési tervek módosításával párhuzamosan történik, így az eltérő egyeztetési folyamatok miatt az időközben elfogadott településrendezési tervet már nem tudja a megyei területrendezési terv figyelembe venni. Előfordulnak eltérések az adat-szolgáltatások hiányosságaiból következően is. A 6.§. biztosítja, hogy a fentiek miatt ne érje hátrány a településeket. A rendelkezés a törvényi előírásokkal nem ellentétes, és a hatályos megyei területrendezési tervnek is részét képezi, ezért annak törlését, a tervezőkkel egyetértésben, nem tarjuk indokoltnak.

A **Nemzeti Fejlesztési Minisztérium** véleményében nagy hangsúlyt fektetett a megyét érintő közúti közlekedésfejlesztési tervek (elsősorban a *gyorsforgalmi és főúthálózat hosszú távú fejlesztési programjáról és nagytávú tervéről szóló 1222/2011 (VI. 29) kormányhatározat*) és a megyei területrendezési terv összevetésére. Megállapítható, hogy e tekintetben a tervek között alapvető ellentmondás nincs.

Megerősíti a minisztériumi vélemény az **M11 gyorsforgalmi út** megvalósítását, melyre tájékoztatásuk szerint 2017-2020 között kerülhet sor.

Hasonlóan egyetértés alakult ki az Oroszlányt és Környét is érintő **Mór – Tatabánya főúti kapcsolat** tekintetében.

A megyei területrendezési tervbe a települések szerkezeti terveivel összhangban beépült **Tata nyugati, Tatabánya déli elkerülő utak** tekintetében a vélemény ígéretet tesz arra, hogy a közeljövőben – a térséget képviselő szervezetek bevonásával – tanulmány keretében vizsgálni fogja ezek indokoltságát, akár főúti nyomvonalként.

A **Pápa – Kisbér – Tatabánya - Tát távlati főúti nyomvonalon** fekvő egyes települések (Császár, Tarján, Héreg, Nagysáp, Tát) esetében elkerülő szakaszok kiépítését a minisztérium nem tartja indokoltnak. Hasonló véleményt fogalmazott meg a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága**, védett területek érintettsége miatt.

A jelzett települések esetén **az elkerülést** a főúttá fejlesztésen kívül településrendezési okok is indokolják, a települések hatályos szerkezeti terveiben szerepelnek, ezért azokat a **hatályos megyei tervvel azonos módon a tervmódosításban is szerepeltetjük.**

Több véleményező is foglalkozott a **szélerőmű parkok** elhelyezésének, illetve a terven történő jelölésének kérdésével. A vonatkozó szabályok szerint az 5 MW teljesítményt el nem érő erőműveket a megyei területrendezési terven nem lehet feltüntetni, ugyanakkor ezek létesítését a terv nem akadályozza. Az ugyanahhoz a hálózati elosztó rendszerhez kapcsolódó széltornyok azonban együtt tekintendők egy erőműnek. Ezek teljesítménye általában 5 MW és 50 MW közé esik, tehát kiserőműként a megye szerkezeti tervén jelölendő létesítmények.

A Fejér Megyei Kormányhivatal Építésügyi Hivatala **Állami Főépítész** véleménye szerint a megye szerkezeti tervén ezen kiserőművek közül a már meglévőket, és a környezethasználati engedéllyel rendelkezőket kell feltüntetni. További szélerőművek elhelyezése területrendezési hatósági eljárás lefolytatása során szerzett terület-felhasználási engedély birtokában lesz lehetséges.

A szélerőmű parkokat a megyei területrendezési terven kiserőműként jelöljük piktogrammal, terület nélkül. A tervezett szélerőmű parkok esetében azonban nemcsak azokat jelöljük, amelyek környezethasználati engedéllyel rendelkeznek, hanem azokat is, amelyeket a hatályos szerkezeti tervek ábrázolnak. Ennek oka, hogy a településrendezési tervek környezeti értékelés, környezeti vizsgálat alapján az illetékes államigazgatási szervek egyetértésével kerültek elfogadásra.

A szélerőmű parkokkal kapcsolatban a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága** azzal a kéréssel élt, hogy a védett természeti területek, érzékeny természeti területek, élőhelyek és ökológiai hálózatok védelme érdekében ezek körül a megyei területrendezési terv a „*Szélerőmű elhelyezésére vizsgálat alá vonható területek övezete*” tervlapon 800 – 1000 m-es biztonsági övezetet jelöljön ki, illetve ennek szükségességére az ajánlásokban hívja fel a figyelmet.

A szélerőmű elhelyezéséhez vizsgálat alá vonható területek kijelölése a védett természeti területek Natura 2000 területek, ökológiai hálózat és tájképvédelmi övezetek figyelembe vételével történt. A részletes tervezés során esetenként lehet eldönteni a „biztonsági övezet” szükségességét, szükséges méretét. Ennek megfelelően az övezeti tervlap módosítását nem tartjuk szükségesnek.

Az **Állami Főépítész** megjegyzi, hogy nincs meg a megfelelő összhang a megyei területrendezési tervekben szereplő és az ágazati jogszabályok által használt, a nem főút rangú **közutak szerepkörére utaló megnevezése** között. Ezért javasolja kezdeményezni, hogy azon mellékutak, melyek nem összekötő (4 számjegyű) utak, hanem bekötő (5 számjegyű) utak, a területrendezési tervekben is az ágazati jogszabálynak megfelelő fogalmakkal szerepeljenek.

A javaslattal nem értünk egyet, ugyanis a 19/1994 (V. 31) Kormányrendeletben lévő mellékút típusok túlkategorizáltnak tekinthetők a megyei terv léptékéhez képest, továbbá nem tükröznék az utak területfejlesztésben betöltött szerepét. Ezért a térségi mellékút / egyéb mellékút (hálózati elemek) megkülönböztetését tartanánk elfogadhatónak. Az egyéb mellékutak közé azok az utak tartoznak, melyeknek térségi jelentőségük ugyan nincs, ugyanakkor a mellékúthálózatban, a települési összeköttetésben mindenképpen fontos szerepük van. Az intézkedési javaslatokban kezdeményezzük a vonatkozó jogszabály fentiek szerinti módosítását.

Az **Állami főépítész** véleménye megjegyzi, hogy a megyei területrendezési terv készítése során **figyelembe kellett venni a 2014 – 2020 közötti periódusra készülő tervdokumentumokat**, melyek azonban nem kerültek bemutatásra.

A megyei területfejlesztési koncepció és a stratégiai program felülvizsgálata még nem kezdődött meg. Az önkormányzati igazgatás és a területfejlesztés intézményrendszerének várható átalakítása befolyásolja a hiányolt tervek készítését, erre vélhetően csak az új struktúra felállását követően kerülhet sor. Addig hatályosak és figyelembe veendőek a 2007-2013 között időszakra készült dokumentumok, melyek a 2005-ben elfogadott KEMTrT anyagát is felhasználva, azzal összhangban készültek.

A megyében található **vörösiszap tározók** a hatályos OTrT-ben tévesen, vízgazdálkodási területként szerepelnek, melyet a megyei tervben a jogszabályoknak megfelelő eltéréssel belül maradván megváltoztattunk. Az **Állami főépítész** javasolja a területeket mezőgazdasági térségbe sorolni.

A véleménnyel nem értünk egyet. Az Almásfüzitő és Dunaalmás területén lévő vörösiszap tározókat, mivel erdősítésük nem lehetséges, és a települések rendezési terve is ezt támogatja, települési térségként jelöljük. A települési térségként történő kijelölés nem jelenti, hogy a vörösiszap tározó területe beépítésre szánt terület. Dunaalmás jelenleg folyó településrendezési terv módosítása *beépítésre nem szánt különleges terület – vörösiszap tározóként* szabályozza a területet. A jelenlegi és távlati használatnak ez a területfelhasználás teljes mértékben megfelel. Neszmély vörösiszap tározója nem érintkezik közvetlenül települési térséggel, ezért azt vegyes területként jelöljük.

A vörösiszap tározók területén rekultiváció után sem telepíthető fás növényzet, és mezőgazdasági célú újrahasznosítása sem képzelhető el. Energetikai célú hasznosításuk részletes vizsgálatokat igényel. A településrendezési tervek készítése során ezeket a körülményeket figyelembe kell venni, ajánlásként a tervben szerepeltetjük.

A **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága** szükségesnek tartja, hogy a tájképvédelmi övezetbe tartozó valamennyi településre terjedjen ki a 1.1.3 számú ajánlás:

„1.1.3 Közigazgatási határ menti 100 méteres sávon belül új beépítésre szánt terület kijelölése a .../2011. (...) számú KGy. rendeletben városias településként szabályozott, vagy jelen határozat 1. melléklete 1. pontja szerinti térképen meghatározott városiasodó vidéki települések területén kívül, illetve a tájképvédelmi övezettel érintett települések esetében kerülendő.”

A javaslattal egyetértünk.

A megyei területrendezési terv szolgáltatás a települések számára, az ebben a dokumentumban összegyűjtött adatok segítik a településrendezési tervek készítését. Fontos és hasznos volt maga a tervezési folyamat is. Ennek során a települések, kistérségek lehetőséget kaptak fejlesztési elképzeléseik közös megfogalmazására, melyek a megyei terven keresztül nagyobb súllyal képviselhetők, országos szintre emelhetők.

Kiemelendő települési javaslatok:

Nyergesújfalu, Lábatlan, Süttő, Neszmély és Dunaalmás közös javaslatban kezdeményezi a **10 főút belterületi tehermentesítésnek**, ennek érdekében déli elkerülés kialakításának vizsgálatát. A javaslatra az alábbi, összhangban lévő vélemények érkeztek:

Az **Állami főépítész** támogatja a területrendezési tervnek azt az intézkedési javaslatát, miszerint az elkerülő útra vonatkozó javaslatok, döntések ne pusztán közlekedési, hanem **komplex térszerkezeti, gazdasági, területhasználati megfontolások** alapján szülessenek, az intermodalitásban rejlő lehetőségek bővülését biztosító változatok prioritását biztosítva.

Ehhez csatlakozik a **Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága** véleménye, mely a 10. sz. főút déli elkerülőjének – alternatív nyomvonalainak - komplexebb, alaposabb – komplex térségfejlesztési szempontú – vizsgálatának szükségességét hangsúlyozza.

Az előzőekhez hasonlóan a **Komárom-Esztergom megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége Ütügyi Osztály** szerint Nyergesújfalu-Lábatlan-Süttő térségében elsősorban az **intermodális közlekedés** lehetőségeinek kihasználását szükséges előmozdítani.

A terv közlekedési munkarészét a fenti véleményeket figyelembe véve véglegesítjük.

Kisbér város részéről több támogatandó kiegészítés is érkezett az ajánlásokhoz és az intézkedési javaslatokhoz:

- A megye egyéb területein az erdőterületek fejlesztése során a gazdasági szempontok mellett az adott terület természetvédelmi, ökológiai, tájképvédelmi, környezetvédelmi, ökoturisztikai és **vadgazdálkodási (vadászturisztikai)** jelentőségét összehangoltan célszerű figyelembe venni.
- Törekedni kell a hagyományokkal rendelkező helyi sajátosságok érvényesítésére a gazdasági területeken is.
- A tájképi értékekben gazdag dombvidéki területeken a borturizmus, lovas turizmus, a bio- és gyógynövények iránti kereslethez, illetve a gazdálkodáshoz kapcsolódó ágazatok fejlesztése nyer egyre nagyobb jelentőséget.
- A forgalom megosztásának érdekében arányosan kell fejleszteni a vasúti és közút-hálózatot, sőt felértékelődhet a településközi mezőgazdasági utak hálózata is.
- A turisztikai értékek – borutak, lovardák, műemléki és táji értékek – túraszerű bejárhatóságához alkalmasan kell kiépíteni a gyalog- és kerékpárút hálózatot. Ezeket a fő közlekedési utakhoz kapcsolódóan, de eltérő nyomvonalon célszerű vezetni.

Intézkedésként javasolja megfogalmazni, hogy a települések kistérségi összefogásban dolgozzák ki az integrált települési vízrendezési programot, intézkedési tervet és végrehajtási ütemtervet, melyet a megye ösztönző rendszerrel segítsen.

Az ajánlásokat és az intézkedési javaslatot a megyei területrendezési terv határozattal jóváhagyandó munkarészeibe belefoglaljuk.

Oroszlány, Tatabánya, valamint a három város között elhelyezkedő **Környe** község, egyetértve a megyei területrendezési tervben is megjelenített közlekedési hálózattal, **közös közútfejlesztési koncepciót** és állásfoglalást alakított ki. Ennek lényege, hogy bár szükségesnek látják a *gyorsforgalmi és főúthálózat hosszú távú fejlesztési programjáról és nagytávú tervében* szereplő fejlesztést, miszerint az Oroszlány – Tatabánya közötti másodrendű főút 2x2 sávossá épüljön ki, emellett azonban az Oroszlányi Ipari Park forgalmát a 8154. és 8135. sz. utak másodrendű főúttá fejlesztésével, Környe észak-keleti elkerülőjének kiépítésével javasolják megvalósítani. Ezáltal és a 8119. sz. út fejlesztésével mind az Oroszlányi Ipari Park, mind a Tatabányai Ipari Park M1 autópályával való összeköttetése jelenösen javulna.

A javaslat a *gyorsforgalmi és főúthálózat hosszú távú fejlesztési programjáról és nagytávú tervéről szóló 1222/2011 (VI. 29) kormányhatározatban* is elfogadásra került, megerősítve a helyi, megyei szándékokat.

Több pontosító javaslat is érkezett a **kerékpárút-hálózat** tekintetében, Tát, Dorog, Kisbér és Komárom részéről, melyeket a tervbe beépítünk.

Ezúton is köszönetünket fejezzük ki valamennyi konstruktív véleményt adó település és államigazgatási szerv felé.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a mellékelt tervezői válaszokat megtárgyalni, véleményezni és elfogadni szíveskedjenek.

Tájékoztatom a Tisztelt Közgyűlést, hogy a többször módosított, *a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi tv. 23/c paragrafus*a szerint a tervjavaslatot és a megyei területrendezési terv elfogadásáról szóló rendelet-tervezetet az egyeztetést követően az elfogadott és el nem fogadott vélemények indoklásával együtt állásfoglalásra meg kell küldeni a területrendezésért felelős miniszternek.

A rendelettervezethez csatolni kell az állami főépítész nyilatkozatát a megyei területrendezési tervnek az országos és a kiemelt térségi tervekkel való összhangjáról.

Az állami főépítész 2011. július 27-én kelt véleményében megállapítja, hogy a véleményezésre benyújtott anyag *„általánosságban összhangban van az Országos Területrendezési tervről szóló többször módosított 2003. évi XXVI. törvény előírásaival.”*

A megyei önkormányzat a területrendezési tervről szóló rendeletét a területrendezésért felelős miniszter állásfoglalásának beszerzését követően fogadhatja el. A területrendezésért felelős miniszter egy hónapon belül adja ki állásfoglalását, ha e határidőn belül nem nyilatkozik, úgy állásfoglalását egyetértőnek kell tekinteni.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a vitában elhangzottakkal kiegészített egyeztetési anyag és tervezői válaszok alapján a miniszteri állásfoglalás megkérésével értsen egyet.

Tatabánya, 2011. szeptember. 21.

Popovics György

Határozati javaslat:

A Komárom-Esztergom Megyei Közgyűlés a „Komárom-Esztergom Megye Területrendezési Tervének módosítása; tervezői válaszok az egyeztetési eljárásban érkezett véleményekre” című mellékelt dokumentumban foglaltakkal, a vitában elhangzott észrevételekkel, javaslatokkal kiegészítve, egyetért. Ennek alapján elrendeli az egyeztetési anyag átdolgozását, kiegészítését és a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi tv. 23/c §. (3)-(5) bekezdés szerinti miniszteri állásfoglalás megkérését.

Határidő: miniszteri állásfoglalás megkérésére: 2011. október 14.

Felelős: Popovics György elnök

Hivatali végrehajtásért felelős: Pengő Julianna megyei főépítész